
[2014-36-RE](#)

CAUSA 2014-36-RE

(Espot Miró c/ De Ocampo Matienzo)

Aute del Tribunal Constitucional del 17-11-2014 relatiu al recurs d'empara 2014-36-RE

Número de registre 454-2014. Recurs d'empara

Aute del 17 de novembre del 2014

BOPA núm. 68, del 3 de desembre del 2014

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 18 de setembre del 2014, per la representació processal del Sr. Daniel Espot Miró, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra la sentència del 30 de juny del 2014 i contra l'aute del 29 de juliol del mateix any, dictats per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració del dret a obtenir una decisió fonamentada en Dret, reconegut a l'article 10 de la Constitució, i atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració del dret fonamental esmentat i que anul·li les resolucions objecte de recurs per tal de restablir el seu dret;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41, 88 i 98 c);

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítol sisè;

Vist l'informe del Ministeri Fiscal del 10 d'octubre del 2014;

Escollat l'informe del magistrat ponent, Sr. Juan Antonio Ortega Díaz-Ambrona;

Antecedents

Primer

La Sra. Aquilina De Ocampo Matienzo treballava per compte del Sr. Daniel Espot Miró realitzant tasques de neteja i de supervisió del seu domicili. Després d'estar de baixa laboral durant 1 any i quasi 3 mesos va informar el seu patró de la voluntat de reincorporar-se a la feina.

El Sr. Daniel Espot Miró va proposar a la seva empleada uns canvis en les condicions de treball i li va assegurar que li donaria les noves claus del seu domicili, ja que havia canviat el pany de la porta. La Sra. Aquilina De Ocampo Matienzo no va poder accedir al domicili i malgrat les seves trucades telefòniques, el 31 de maig del 2012, el Sr. Daniel Espot Miró li va lliurar una carta d'acomiadament en què se l'informava que havia incomplert l'obligació de presentar-se al seu lloc de treball, per tant, que havia comés una falta d'assistència durant més de tres dies, la qual cosa donava lloc a un acomiadament disciplinari.

Arran d'aquests fets, la Sra. Aquilina De Ocampo Matienzo va presentar una demanda contra el Sr. Daniel Espot Miró per haver estat acomiadada de manera injustificada del seu lloc de treball.

Segon

El 21 de gener del 2014, mitjançant sentència, el Tribunal Unipersonal de la Batllia va estimar substancialment aquesta demanda i va condemnar el defenent a pagar a la part demandant 50.560,48 € en concepte d'indemnització corresponent al comiat injustificat, juntament amb els interessos legals comptats a partir de la contesta a la demanda, així com a declarar i a cotitzar a la CASS aquestes sumes.

Tercer

La representació processal del Sr. Daniel Espot Miró va interposar un recurs d'apel·lació contra la sentència de la primera instància i, el 30 de juny del 2014, la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia va dictar una sentència en què desestimava aquest recurs i confirmava la sentència del Tribunal Unipersonal de la Batllia.

Quart

La representació processal del Sr. Daniel Espot Miró va formular, aleshores, un incident de nul·litat d'actuacions per tal com va considerar que s'havia vulnerat el seu dret a la jurisdicció, ja que els arguments efectuats per la Sala Civil eren il·lògics.

Cinquè

El 21 de gener del 2014, la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia va dictar un aute en què acorda no donar lloc a l'incident de nul·litat esmentat, ja que va considerar que la valoració dels fets i de les proves que havia efectuat era lògica i no havia incorregut en cap error material.

Sisè

El 18 de setembre del 2014, la representació processal del Sr. Daniel Espot Miró va interposar un

recurs d'empara contra la sentència del 30 de juny del 2014 i contra l'aute del 29 de juliol del mateix any, dictats per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració del dret a obtenir una decisió fonamentada en Dret, reconegut a l'article 10 de la Constitució.

Segons el parer d'aquesta part, la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia va acabar construint proves per fonamentar la seva decisió, incorporant de manera esbiaixada respostes contingudes en la declaració del recurrent, completant-les amb consideracions errònies. Afegeix, que es va fonamentar en dades totalment incertes, ja que les trucades de la demandant efectuades el 23 i el 24 de maig del 2012 al telèfon fix del recurrent no existeixen.

Aquesta part considera que de les seves declaracions no es pot extreure que no es pogués permetre tenir una empleada domiciliar, sinó que allò que volia modificar eren les hores extres que efectuava. També es desprèn de les actuacions que l'empleada no va acceptar els canvis proposats, perquè ho havia de consultar amb la inspecció de treball, per tant, no podia incorporar-se fins que no arribessin a un acord.

Pel que fa a les trucades considera que no estan acreditades, ja que sempre el trucava al seu mòbil i que es pot demostrar que s'havia de trobar amb la persona que tenia les claus el 29 de maig, perquè el 28 era festiu.

En darrer lloc, també discrepa del valor atorgat a les declaracions de la persona en possessió del doble de les claus pel fet que aquesta va esmentar que tenia amistat amb el recurrent. La sentència impugnada considera aquesta persona com a la substituïda de la demandant, però això no és cert. Afegeix que les respostes d'aquesta persona coincideixen amb les de la demandant i la suposada amistat que tindria amb el recurrent en res va interferir doncs en la seva declaració.

Seguidament, del contingut de l'aute que resol l'incident de nul·litat d'actuacions es desprèn el reconeixement exprés que les mencions de les declaracions efectuades pel recurrent s'havien transcrit parcialment i que no tenien el sentit exposat en la sentència, per tant, no era cert que hagués volgut canviar les condicions de treball i que hagués impedit la reincorporació a la feina de la demandant. Tanmateix, el Tribunal Superior de Justícia no n'extreu les conseqüències corresponents, com tampoc ho fa de la no acreditació de les trucades dels dies 23 i 24 de maig, ni tampoc explica la conclusió a la qual arriba de no credibilitat pel fet de l'amistat del testimoni amb ell.

En definitiva, conclou que la valoració de les proves no ha respectat els cànons de raonabilitat lògica i ha incorregut en error material.

Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració del dret fonamental esmentat i que anul·li les resolucions objecte de recurs per tal de restablir el seu dret.

Setè

El 10 d'octubre del 2014, el Ministeri Fiscal va presentar un informe en què destaca que allò que pretén el recurrent és una revisió de la interpretació i de l'aplicació del dret ordinari efectuada pels tribunals de primera i de segona instància, cosa que desvirtuaria la finalitat del recurs d'empara.

El Ministeri Fiscal manifesta que les resolucions impugnades estan suficientment i lògicament motivades, així com degudament fonamentades en Dret, no incorren en cap error material, ni en cap

valoració no raonada de les proves practicades.

Els tribunals ordinaris van declarar que l'acomiadament era injustificat, perquè van considerar acreditat que la no incorporació de la treballadora al seu lloc de treball havia estat induïda per la mala fe del recurrent actual en empara.

Altrament, succeeix el mateix amb l'aute que resol l'incident de nul·litat d'actuacions que respon de manera concreta i lògica a totes les pretensions que li són plantejades i que són les mateixes que ara s'exposen en empara: una nova valoració de la prova per intentar obtenir una decisió que li sigui favorable. En aquest sentit, cita la jurisprudència clara del Tribunal Constitucional en relació amb aquesta valoració (veg. la sentència del 5 de novembre de 1999, recaiguda en la causa 99-9-RE; i la sentència del 15 de març del 2011, recaiguda en la causa 2010-34-RE).

Per tot això, el Ministeri Fiscal demana la inadmissió a tràmit d'aquest recurs per incompetència del Tribunal Constitucional en constatar-se una manca manifesta de contingut constitucional en la demanda presentada (art. 37.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional).

Fonaments jurídics

Primer

El recurs d'empara interposat sol·licita del Tribunal Constitucional que anul·li l'aute dictat per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia del 29 de juliol del 2014. Aquest aute desestima l'incident de nul·litat d'actuacions formulat pel recurrent mateix contra la sentència d'aquest mateix Tribunal del 30 de juny del 2014, mitjançant la qual es va desestimar, al seu torn, l'apel·lació contra la sentència de la Secció Civil de la Batllia del 21 de gener del 2014.

Correspon a aquest Tribunal examinar si les resolucions impugnades vulneren els drets constitucionals del recurrent a la jurisdicció i a un procés degut, en el vessant d'obtenir dels tribunals una decisió fonamentada en Dret, tal com es reconeix a l'article 10.1 de la Constitució. Aquest és l'únic judici que pot emetre el Tribunal Constitucional, que no actua com una tercera instància ordinària, ni com un tribunal de cassació.

El fons de l'assumpte és el comiat d'una empleada que realitzava tasques de neteja i de supervisió en el domicili del recurrent. Tant la Batllia, en primera instància, com el Tribunal Superior de Justícia, en segona instància, coincideixen en què el comiat va ser improcedent i s'ha d'indemnitzar la persona acomiadada.

Segon

El recurrent discrepa dels fets donats per provats davant la jurisdicció competent en les dues instàncies. Segons el seu parer, el Tribunal Superior de Justícia interpreta de manera esbiaixada les seves declaracions. Nega l'existència d'unes trucades telefòniques determinades, que es consideren produïdes, però que, segons la seva opinió, no estan acreditades. Discrepa també del valor atorgat a les declaracions d'una tercera persona pel sol fet que aquesta va afirmar que mantenia una relació d'amistat amb ell. Nega haver pretès canviar les condicions de treball de l'empleada acomiadada. Dit en poques paraules: el recurrent no està d'acord amb l'apreciació de les proves realitzada per la

jurisdicció competent.

No obstant això, el Tribunal Constitucional no pot entrar, en principi, en aquesta matèria de la prova. Només ho podria fer si es desprengués de manera patent un error indiscutible, clar i diàfan que duqués a conclusions absurdes o arbitràries. O quan s'haguessin denegat a la part uns mitjans de prova essencials. Però com assenyala –entre d'altres- l'aute d'aquest Tribunal del 7 de setembre del 2013, recaigut en la causa 2013-15-RE: "*els recurrents obliden que el Tribunal Constitucional ve declarant de manera constant i invariable que, en principi, les decisions en matèria d'admissió, pràctica i valoració de proves estan reservades al coneixement de la jurisdicció ordinària (...). Passen per alt també la nostra doctrina assentada i consagrada segons la qual no correspon al Tribunal Constitucional actuar com una tercera instància ordinària o com un tribunal de cassació. Per entrar a conèixer de vicis, com aquells que s'han denunciat, cal que aquests passin la prova del cànon de constitucionalitat, reiterat tantes vegades per aquest Tribunal: el Tribunal Constitucional només entra a corregir als tribunals ordinaris competents únicament en aquells casos en què la decisió judicial resulti, a totes llums, il·lògica, absurda o arbitrària*". Res d'això es desprèn d'aquest cas. I, per consegüent, aquest Tribunal no pot entrar a alterar els fets que la jurisdicció ordinària competent va considerar provats al llarg de les dues instàncies. Pel que fa a aquest punt el recurs és clarament inadmissible a tràmit.

Tercer

No s'adverteix tampoc en aquest recurs un vici d'inconstitucionalitat per manca de fonamentació en Dret. Novament, convé tenir present la doctrina d'aquest Tribunal sobre el contingut d'aquesta vulneració, quan té rellevància constitucional. Com assenyala l'aute del 7 d'abril del 2014 en el cas Monteagudo Giménez c/ Ubach Filbà, causa 2014-5-RE, recollint la doctrina assentada següent: "*Tal com hem declarat en altres ocasions quan s'al·lega aquesta vulneració, el Tribunal Constitucional no entra a jutjar si la fonamentació donada és la correcta en allò que s'hagi d'aplicar d'una legislació ordinària. Allò que el Tribunal Constitucional es limita a comprovar és: 1) si la fonamentació en Dret existeix, i, 2) si no apareix prima facie com absurda o arbitrària.*"

O com raona l'aute del 8 de novembre del 2010, recaigut en la causa 2010-26-RE: "*Aquell que al·lega la vulneració del dret a obtenir una decisió fonamentada en arguments jurídics té la càrrega de: 1) identificar sense cap dubte la qüestió sotmesa a la resolució judicial que no ha estat resolta o que ho ha estat sense fonamentació en dret; 2) mostrar la inexistència de decisió esmentada per aquesta qüestió o, si s'han aportat alguns fonaments, demostrar que són absurds, irraonables, contradictoris etc., requisits que aquest Tribunal ve reiteradament exigint per acomplir l'anomenat cànon de constitucionalitat.*"

Quart

A la vista de la doctrina anterior es comprova que, partint dels fets que es donen per provats -i que aquest Tribunal, com ja s'ha dit, no pot modificar- la fonamentació en Dret existeix. Així consta en el considerant IV de la sentència de la Batllia del 21 de gener del 2014. En aquest considerant es declara aplicable l'article 98 del Codi de relacions laborals. La solució donada també es troba raonada i fonamentada en Dret en la sentència dictada en apel·lació pel Tribunal Superior de Justícia del 30 de juny del 2014, com es desprèn de la lectura del fonament de Dret II. La solució no és absurda partint dels fets provats, perquè simplement es qualifica un comiat d'improcedent i s'estableix la seva indemnització. També hi ha fonamentació jurídica suficient en el fonament de Dret

Il de l'aute del 29 de juliol del 2014, dictat pel Tribunal Superior de Justícia i directament impugnat en aquest recurs d'empара. El recurrent tampoc identifica cap qüestió sotmesa a la jurisdicció que no hagi estat resolta o que la solució donada resulti arbitrària, absurda o contrària a la lògica jurídica.

El recurrent és del parer que els fets considerats provats no són certs, malgrat haver estat sostinguts com acreditats en ambdues instàncies. Però la conclusió d'aquestes dues instàncies no pot ja revisar-se pel Tribunal Constitucional, que no és –insistim- una tercera instància ordinària o un tribunal de cassació. Aquest recurs d'empара no és, doncs, admissible a tràmit.

Per tot allò que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

DECIDEIX:

Primer

No admetre a tràmit el recurs d'empара 2014-36-RE interposat per la representació processal del Sr. Daniel Espot Miró contra la sentència del 30 de juny del 2014 i contra l'aute del 29 de juliol del mateix any, dictats per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia.

Segon

Notificar aquest aute a la representació processal del recurrent, al president de la Batllia, al president del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal.

Tercer

Publicar aquest aute, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Acordat a Andorra la Vella, el 17 de novembre del 2014.

Laurence Burgorgue-Larsen Isidre Molas Batllori
Presidenta

Vicepresident

Pierre Subra de Bieusses Juan A. Ortega Díaz-Ambrona
Magistrat

Magistrat